

Bilaga 4 till Tre år med Mångfald på slätten (OVR306)

Sammanställning deltagare i aktivitet

1. Hur motiverad är du att genom aktiva åtgärder främja

a) Pollinerare

Medelvärde 4,65

Spridning 3-5

b) Nyttodjur

Medelvärde 4,6

Spridning 3-5

c) Fåglar i odlingslandskapet

Medelvärde 4,4

Spridning 3-5

d) Vilt

Medelvärde 4,35

Spridning 3-5

Samtliga djurgrupper fick höga siffror. Det finns en viss tendens att man hellre främjar det som man ser tydlig nytta av i odlingen. Flera påpekade med eftertryck pollinerarnas och nyttodjurens värde för odlingen och nyttan och viljan i att främja dessa om man var växtodlare. Kommentarer om att fåglar skulle vara nyttiga fanns inte på samma sätt, någon som satte lägre siffra på fåglarna än på de andra grupperna menade istället att "fåglarna gör väl minst nytta, om man säger så". När det kom till fåglar handlade argumentationen mer om ett intresse för fåglarna som en del av landskapsbilden, flera tryckte på faktumet att fåglarna minskat i antal och att man därför ville främja dem. Någon menade att det kan vara svårt att i större utsträckning gynna exempelvis tofsvipor, som bygger bo i åkern. När det gäller vilt påtalade flera att de inte vill främja vildsvinen, vilket verkar ha att göra med att man till och med ser en "onytta" med dessa djur, då de kan böka upp och förstöra grödor. Annat vilt ville de flesta tillfrågade gärna främja.

2. Hur vill du ha information om metoder att främja biologisk mångfald?

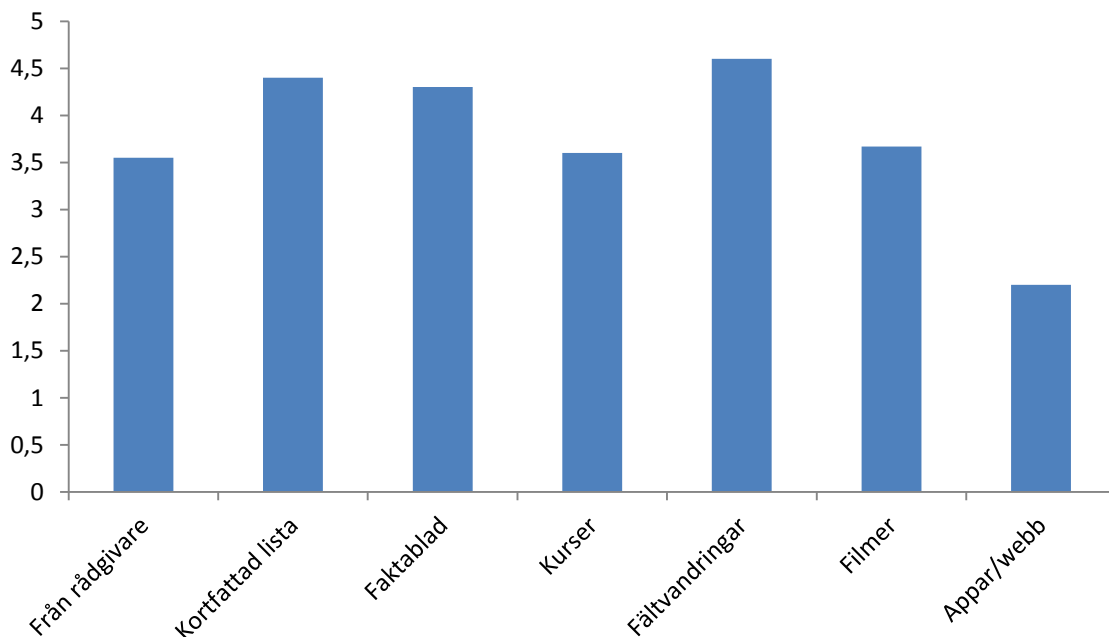

Diagram 1. Staplarna anger medelvärde på de intervjuades bedömningar där 1 är att man inte alls vill ha den typen av information och 5 att man mycket gärna vill ha den typen av information.

a) Från rådgivare i samband med annan rådgivning

Medelvärde 3,55

Spridning 2-5

Flera betonade att rådgivningen måste ha kvalitet, att rådgivaren ska vara kompetent, då skulle det vara intressant. Som intresserade och pålästa om biologisk mångfald känner flera att de redan vet tillräckligt och befarar att rådgivaren inte skulle kunna mer än de själva i ämnet. En lantbrukare jämför med hur det var svårt att få bra rådgivning inom ekologisk produktion på 1970-talet.

b) En kortfattad lista med tips på enkla åtgärder

Medelvärde 4,4

Spridning 3-5

c) Kortfattade faktablad

Medelvärde 4,3

Spridning 3-5

Lista med tips och kortfattade faktablad fick ganska höga poäng men inte så många ytterligare kommentarer än "bra" och "trevligt". Någon tyckte det var bra om man kunde få dem på mailen och ett par stycken ville hellre ha fördjupad information.

d) Kurser

Medelvärde 3,6
Spridning 1-5

e) Fältvandringar

Medelvärde 4,6
Spridning 3-5

Både kurser och fältvandring fick ganska höga siffror, men flera betonade att det inte är lika givande att sitta inne som att vara ute och titta. För kurser gäller det också att den ligger rätt tid på året, när man har tid, menade någon. Flera tyckte att det är roligt och givande att få träffa andra och diskutera. Att på fältvandringar kunna få se hur andra har gjort upplevdes som positivt och intressant.

f) Filmer

Medelvärde 3,67
Spridning 3-5

Film fick ganska höga siffror, men inga direkta kommentarer.

g) Appar och webb

Medelvärde 1,8 / 2,6
Spridning 1-5

Appar var inte så populärt, webben användes av något flera. Ett flertal av de tillfrågade menade att de var för gamla för detta, men att det var bra för de yngre. De få som hade erfarenhet av appar var positiva. "Man har det ju alltid med sig" var ett utlåtande. En annan menade tvärtom att appar och hemsidor inte var lika lättillgängligt som andra typer av information.

De mest populära typerna av information var fältvandringar, en kortfattad lista med tips på enkla åtgärder och kortfattade faktablad. Appar och hemsidor fick lägst snittbetyg, vilket antagligen påverkades av de tillfrågades (höga) ålder.

Kommentar (vad tror du om enskild rådgivning? Skulle du vara beredd att betala för det? Har du andra förslag?):

Enskild rådgivning om biologisk mångfald var de flesta tillfrågade inte beredda att betala för. Några menade dock att det kan vara väldigt givande och intressant, man kan få konkreta råd som passar ens egna marker, och flera trodde att de skulle betala för det om det var mycket hög kvalitet på rådgivningen. Flera tyckte att det borde finansieras på något sätt så att de kunde ta del av det kostnadsfritt eller subventionerat. Några andra tyckte att man kan få råd från sin vanliga rådgivare eller när man ska skriva sin ansökan. En föreslog att rådgivning passar bättre när man kommit en bit i sitt arbete. I början, för att väcka intresse är det bättre att informera många på en gång. En annan, som inte tyckte sig behöva enskild rådgivning, trodde tvärtom att rådgivning var bra i början och menade att allt man behöver veta sen finns på nätet. Detta är en del av det flera gav uttryck för, att man befarar att kvaliteten på rådgivningen är för låg för någon som redan är insatt i ämnet.

Andra förslag som kom upp var studiebesök av olika slag och mer detaljerad information, detaljkunskaper om exakt hur, när och var en åtgärd ska utföras för bästa resultat.

3. Anser du att attityden om biologisk mångfald har förändrats hos lantbrukare under de senaste fem åren?

Medelvärde 3,3

Spridning 3-5

Nästan alla svarade att attityden hade förändrats. I Västergötland tyckte flera att det har förändrats till det negativa. 5-årsaspekten glömdes nog bort, de flesta talade i termer av olika generationer. "De yngre" lägger igen alla diken och vill bara köra större och tyngre maskiner menade man. Annars tyckte flera att man kunde ana en annan slags medvetenhet för dessa frågor än vad som funnits tidigare. "Folk sprutar mindre, nu tillåter de lite ogräs", "Folk är mer upplysta och det skrivs mer i tidningen om det här" var några kommentarer om det generella läget. Flera menade att antingen är man som lantbrukare intresserad av att göra insatser eller så är man det inte och då gör man inget. Flera tryckte dock på att det ofta är en ekonomisk fråga huruvida man verkligen gör insatser, även om man har ett intresse.

4. Hur bra anser du att dagens miljöersättningar är på att bevara mångfald på slätten?

a) Utvald miljö i) Fågelåker

Medelvärde 4,1

Spridning 1-5

ii) Mångfaldsträda

Medelvärde 3,44

Spridning 2-5

b) Skydds zoner

Medelvärde 4,2

Spridning 3-5

c) Miljöskyddsåtgärder

Medelvärde 3,8

Spridning 2-5

d) Ekologisk produktion

Medelvärde 3,44

Spridning 2-5

e) Våtmarker

Medelvärde 3,8

Spridning 3-5

Det var inte så stor skillnad i medelvärden mellan de olika miljöersättningarna. Skyddszon och fågelåker fick högst medelvärden. Fågelåker hade däremot störst spridning medan skyddszon och våtmarker hade minst spridning. Flera menade att den enda nackdelen för skyddszonerna var att man i nuläget inte kan få ersättning för att så in dem med fler blommande arter. Lågst medelvärden fick mångfaldsträda och ekologisk produktion. Flera var klivna inför den ekologiska produktionen och menade att det var negativt att man inom ekologisk produktion behövde köra så mycket mer. Radhackning skadar fågelbon påpekade en. En menade att trots att han som lantbrukare inte trodde på själva produktionssättet kunde han väl sätta en trea för naturvårdens skull. Mångfaldsträdan ansågs av några vara en alltför "passiv" åtgärd men flera lyfte fram dess nytta för både djur och växter.

5. Har projektet Mångfald på slätten bidragit till att du har lärt dig något nytt eller att du har fått nya insikter?

Medelvärde 3,8

Spridning 2-5

Många tycker att de lärt sig nya saker om fåglar, och hur de kan gynnas. Flera tycker att de lärt sig mer om hur man anlägger en fågelåker. Några tycker att de redan hade kunskap om ämnet men menar att det som är viktigt är att frågan har uppmärksammats så att den inte hamnar i skymundan. Andra saker som deltagarna på fältvandringen tycker att de lärt sig mer om är pollinering och olika åtgärder som lärkrutor, lähäckar och viltåkrar. Någon menar att man fått bättre insikt i hur man skapar ett mer varierat landskap och en annan tycker att hon fått djupare insikt i hur man kan få ut mervärden i form av upplevelser från sina marker. En tycker att projektet öppnat hans ögon för andra lantbrukares inställning (som han finner negativ) till att göra åtgärder.

6. Övriga kommentarer

Flera framförde att fältdagen om fåglar varit bra, intressant och givande och att projektet är ett bra initiativ. Uppföljning/fortsättning önskas av flera. Någon menade att det är väldigt viktigt att visa på kombinationen av natur och produktion inom lantbruket.